

Nederlandse Vereniging in Finland

Noorderlicht

Officieel orgaan van de Nederlandse Vereniging in Finland

Jaargang 8, nummer 1 Juli 2002

DE REDACTIE WENST U EEN MOOIE ZOMER TOE

FINNAIR

Mag ik U even voorstellen het Bestuur

Beste mensen,

Sinds 1988 woon ik in Finland. Ik woon in Nummela (het dorp van Anssi Kela), ben getrouwd met een Finse, en wij hebben twee kinderen en een Finse Lappenhond. In maart 2000 werd ik in het bestuur van de vereniging gekozen, en sinds vorig jaar als voorzitter.

Het is elk jaar weer een genoegen om dit werk te mogen doen, vooral omdat er nu een groep actieve mensen met de vereniging bezig zijn. Ook dit jaar staan er weer meerdere evenementen op het programma, waarbij er iedere keer weer rekening mee moet worden gehouden, dat er meer mensen komen dan verwacht.

Eigenlijk werken we met een heel klein budget, en met heel weinig tijd, maar toch is het ook voor mij iedere keer een verrassing als ik zie dat alles werkt, zoals de internet pagina, het kiezen van een logo, een virtueel clubhuis, en een excursie naar Fagervik.

De vereniging richt zich op het bevorderen van de contacten tussen de Nederlanders die in Finland wonen. Vaak hoor ik dat de evenementen gezellig zijn, en dat daar juist veel lawaai en geroezemoes bij horen. Misschien dat daarmee teruggezocht wordt naar enkele typische Nederlandse waarden, tegenover de Finse stilte.

Alhoewel, de verschillen tussen alle Nederlandstaligen die in Finland wonen, zijn erg groot. De een woont in Lapland, anderen in Helsinki. Sommigen wonen hier tijdelijk voor werk of studie, anderen permanent. De Nederlandse taal en enkele aspecten van de Nederlandse cultuur zijn eigenlijk de bindende elementen.

De vereniging richt zich ook op het geven van informatie aan diegenen, die zich recentelijk in Finland gevestigd hebben. Door de ontoegankelijke Finse taal is het soms moeilijk om direkt alle informatie en papieren te begrijpen. In het discussieforum is er altijd wel iemand bereid om daarover meer te vertellen.

Ik denk dat alle bestuursleden open staan voor vragen, ideeën, opmerkingen of suggesties, en die kunnen binnenkomen per telefoon of per e-mail. Tot slot wil ik allen uitnodigen voor de viering van het Leidens Ontzet op vrijdag 4 oktober in het Hirvenpäämaja in Herttoniemi.

Stephan Vermeulen
GSM 050-3227144

Introductie Michel Visser

Het nieuwe bestuur is gekozen voor het komende jaar. Maar liefst zeven bestuursleden zullen proberen om dit jaar weer, net als elk voorgaand jaar, weer een topjaar voor de vereniging te maken. Natuurlijk kunnen we dit niet alleen doen, en zullen vrijwilligers ook dit jaar weer hard nodig zijn.

Toen ik vorig jaar in het bestuur kwam, schreef elk bestuurslid een stukje over hemzelf in het Noorderlicht. Het afgelopen jaar zijn er echter veel nieuwe leden bijgekomen, dus een hernieuwde introductie is misschien wel op z'n plaats.

In november 2000, ben ik naar Finland verhuisd. Tiina- sinds afgelopen december mag ik haar officieel "mijn vrouw" noemen - en Tomas (onze oudste zoon) woonden toen al een klein jaar hier. Ik ben gaan werken bij Siemens Mobile in Espoo en vrij snel lid geworden van de Nederlandse Vereniging in Finland (en meteen tot secretaris gebombardeerd).

In mei 2001 werd ons tweede zoontje, Max, geboren. Het mag duidelijk zijn dat deze twee jongens een groot deel van onze tijd opslokken (als het niet duidelijk is, dan nodig ik de lezer graag uit om de jongens te ontmoeten), maar natuurlijk blijft er nog wel tijd over voor de werkzaamheden als secretaris van de vereniging.

Als secretaris houd ik mij voornamelijk bezig met de ledenadministratie en natuurlijk het werven van nieuwe leden. Tevens is in het vorige bestuur (bij mijn afwezigheid) besloten dat ik vice-voorzitter van de vereniging ben, iets dat dit jaar door het nieuwe bestuur is overgenomen. Hier heeft de vereniging (gelukkig?) nog niets van gemerkt...

30 jaar geleden ben ik in Finland komen wonen, omdat ik een rustiger land met meer ruimte en natuur zocht. Ik ben getrouwd met een Finse en heb 4 kinderen.

Ben pas sinds de Nederlandse en ont- veel leuke en toen me vroeg vormgeving vond ik het uitdaging. Ik beeldende taal geweest, o.a. is de de Nederlandse Vereniging door mij ontworpen en zie ook mijn website <http://koti.mbnet.fi/wierd>

een jaar lid van Vereniging moette daar mensen Stephan of ik de wilde doen, een leuke ben altijd in geïnteresseerd

nieuwe logo van

Beste leden,

Mijn naam is Iris Hilgersom en woon sinds begin oktober 2001 in Finland. Aan het einde van de koude januari-maand van 1999 ben ik met twee klasgenoten via een uitwisselingsproject in Tikurila op school terecht gekomen. Op deze Muotoiluinstituutti heb ik mijn huidige vriend leren kennen. Het jaar daarop heb ik vijf maanden stage gelopen bij het advertentiebureau 'PHS Interactive Oy' in Helsinki en besloten om na mijn HBO-studie 'Bedrijfspresentatie' bij mijn vriend in dit mooie land te komen wonen. Het afstuderen ging niet zonder slag of stoot, maar ik heb gelukkig alles op tijd kunnen afronden. In de zomer van 2001 heb ik van familie en vrienden afscheid genomen en in oktober was het dan zover.

Ondanks dat ik hier al meerdere malen geweest was en ik redelijk wist hoe hier alles in elkaar zat, heb ik in het begin moeilijkheden gehad om mij thuis te voelen. Via, via ben ik op het bestaan van de vereniging gewezen en ben toen meteen via internet lid geworden. In het virtuele clubhuis van de vereniging heb ik erg veel steun, hulp en adviezen gekregen van de mensen die daar allerlei onderwerpen bespraken/bespreken. In de tussentijd heb ik deze 'virtuele' personen ook in levende lijve mogen ontmoeten en ook dan is iedereen bereid om je wegwijs te maken. Omdat ik erg veel gehad heb aan de 'Nederlandse Vereniging in Finland' heb ik me kandidaat gesteld als bestuurslid om op deze manier te proberen een steentje bij te dragen aan het werk van de vereniging. Op 12 april 2002 ben ik als algemeen bestuurslid gekozen en ben een soort 'manisje van alles', waar er handen te kort komen, spring ik bij.

Ik hoop vele van jullie te mogen begroeten op de activiteiten die dit bestuur dit jaar in petto heeft.

Met vriendelijke groeten,
Iris Hilgersom

ps Ik ben nog steeds op zoek naar een baan op een communicatie- en/of marketingafdeling, liefst waar vormgeving een grote rol speelt (zoals een advertentiebureaus of corporate communication afdeling). Weet iemand wat of heeft iemand tips, dan hoor ik het graag via het email adres van het bestuur.

Hoi, ik ben Sandra van der Veen en woon en werk sinds 3 jaar in Finland (Oulu). Een jaar geleden ben ik lid geworden van de vereniging om in contact te komen met andere Nederlanders. Al gauw daarna werd het virtuele clubhuis (<http://cultuur.clubs.nl/nedver>) geopend, waardoor ik ineens veel mensen leerde kennen en later ook heb ontmoet.

Stephan Vermeulen had in die tijd een webpagina (<http://www.kolumbus.fi/nedver>) opgezet en vroeg of iemand het beheer zou willen overnemen. Dat deed ik maar al te graag, tot de dag van vandaag. Sinds de aanvang van het nieuwe bestuur sta ik nu dan ook onder het kopje website.

Naast het beheren van de website/virtuele clubhuis, hoop ik dat we dit jaar de vereniging ook interessant kunnen maken voor mensen buiten de Helsinki-regio. De eerste aanzet is het zoeken van contactpersonen door heel Finland, die gebeld/gemailed/geschreven kunnen worden door mensen uit hun regio. Op deze manier zouden ook Nederlanders die verder weg wonen van Helsinki elkaar kunnen ontmoeten en als daar behoefte naar is iets kunnen organiseren in hun buurt. Belangstellenden kunnen een mailtje sturen (sandra.vanderveen@envitop.com) of bellen (050-573 9762) naar mij of een van de andere bestuursleden. Ik hoop dat we binnenkort een rijtje vrijwilligers bij elkaar hebben!

Nosje Heybroek-Nikkil
Geboren in Bilthoven in 1946, beeldend kunstenaar (schilderen, zie web-site: <http://koti.welho.com/onikkila/>), getrouwd met een Fin.

Voor het eerst in Finland in 1963 (internationaal padvindsterskamp). In Finland gewoond van 1968-1974 en nu sinds 1994. Van 1974 t.m. 1994 in Groningen gewoond.

Als iemand mij een jaar geleden voorspeld zou hebben dat ik mij dit voorjaar voor het bestuur van de Nederlandse vereniging verkiesbaar zou stellen zou ik daar waarschijnlijk wat ongelovig over gegrinnikt hebben. Ik woonde hier al ruim zes jaar en ik bezocht ongeveer één keer per jaar een bijeenkomst van de vereniging maar verder had ik nauwelijks contact met Nederlanders en bij de vereniging voelde ik mij nauwelijks betrokken. Dat veranderde in juni van het vorig jaar toen het virtuele clubhuis van de vereniging van start ging en ik daar uit nieuwsgierigheid een kijkje ging nemen. Ik merkte hoe leuk het was om, ook op die manier, landgenoten te leren kennen, af en toe in het Nederlands te kunnen communiceren en ervaringen te kunnen uitwisselen over de genoegens en ongenoemens van het leven in Finland als buitenlandse.

In de loop van het jaar ging ik actiever mee doen binnen de vereniging en begon ik ook dingen te organiseren en daarmee ben ik van plan het komende jaar door te gaan.

Samen met Iris zal ik mij vooral bezig houden met het organiseren van evenementen. Ook wil ik verder gaan met het onderzoeken van de geschiedenis van onze vereniging.

Nosje Heybroek-Nikkil
040-5925074
nosjehn@welho.com

Ter kennismaking: Mijn naam is Arie Oudman en ik heb al 11 finse winters meegemaakt. Dat wil zeggen al 12 jaar lid van de vereniging. Dat ik in Finland woon laat zich gemakkelijk raden. Overigens heb ik het idee dat er niet erg veel mede-Groningers hier in Finland wonen. Wederom zit ik weer in het bestuur als penningmeester. Alhoewel we overgeschakelt zijn van marken en pennies naar euro's en centen is de naam van de funtie

hetzelfde gebleven. Het werk blijft immers ook hetzelfde: innen van contributie en betalen van de rekeningen van de vereniging. Hier blijft het niet bij. De penningmeester doet zijn best om de inkomsten en uitgaven in evenwicht te houden; zo ook voor het komend jaar. Welaan: mochten er vragen zijn ik ben te bereiken via GSM +358-50-5903706 of via e-mail: penningmeester.nvif@oudman.pp.fi

Het ontstaan van de grens tussen Finland en Zweden

Ten noorden van de Botnische Golf en ten westen van de Tornio rivier, die de grens vormt tussen Finland en Zweden, ligt er in Zweden een gebied waar de bevolking oorspronkelijk Fins spreekt en dat voor een belangrijk deel nog steeds doet. Ruwweg is dit de streek tussen de 'Tornio' rivier en de zo een 50 kilometer naar het westen gelegen 'Kainuu'- of 'Kalix' rivier. De grens langs de 'Tornio' rivier is ontstaan na de zogenaamde 'Finse oorlog' tussen Rusland en Zweden in 1808/1809. De Nederlander Jan Pieter van Suchtelen, die in dienst was van de Russische tsaar, en die eerder tijdens deze oorlog de Russische inname van Suomenlinna had geleid (zie Aviisi 2001-5), speelde hierbij ook weer een hoofdrol. Hoe dit in zijn werk is gegaan wordt in een artikel beschreven in het tijdschrift 'Rajamme Vartijat' (no. 2000/1). Hier volgen de eerste twee alinea's uit dit artikel:

Napoleon, vanwege het door hem opgelegde continentale stelsel, en de Russische tsaar Alexander I, begonnen lang geleden de Zweedse koning wetten voor te schrijven. Omdat er in Zweden niet naar deze wetgeving werd geluisterd, en de Finse provincie er tussen lag, brak de zogenaamde 'Finse oorlog' uit in het jaar 1808. De oorlog werd beëindigd met de vrede van Hamina in het najaar van 1809.

Zweden verloor, maar de vraag is nog steeds, heeft Finland gewonnen?

Het Russische leger ontbond de op 19 november 1808 gesloten wapenstilstandovereenkomst van Olkijoki toen, zoals was afgesproken, het voor het grootste deel uit Finnen bestaande Zweedse leger zich had teruggetrokken achter de 'Kaakama' rivier. De Russen trokken in maart 1809 de 'Kaakama' rivier over via Tornio tot aan de 'Kainuu' of 'Kalix' rivier.

Zij trokken ook verder over het ijs via de Ålandseilanden naar het Zweedse Grissleholm, de 'toegangspoort' tot Stockholm en vanuit Vaasa over de zeeëngte naar Uumaja. Zweden

en Rusland wilden vrede sluiten omdat Rusland bang was voor Napoleon en Zweden voor Denemarken.

Al in het voorjaar van 1808 werd in de landdag in Porvoo autonomie voor Finland beloofd. De Finse afgevaardigden legden de eed af aan Alexander I. Hij verzekerde in de kerk van Porvoo de Finse wetgeving te respecteren (evenals zijn opvolgers). De oorlog was begonnen op 21 februari 1808, toen de Russische troepen de Zweeds-Finse grens overtrokken bij de 'Kymi' rivier, omdat Zweden niet had voldaan aan de eis van Alexander I (in werkelijkheid die van Napoleon) om de havens gesloten te houden voor de Engelsen.

In Hamina werden langdurige vredesonderhandelingen gevoerd waarbij weinig rekening werd gehouden met Finse nationale ideeën toen de vraag aan de orde kwam waar de Finse westgrens zou komen te liggen. De Zweedse geschiedschrijvers schreven emotioneel over het "vaderland" en over eer, en ook over de moedige Finse soldaten, die de laatste keer op 5 juli 1809 in Härnösand, ten zuiden van Uumaja, onder de Zweedse vlag

streden. Het Finse volk werd niet genoemd.

Ter verdediging van Zweden kan onder andere toch worden geconstateerd dat de mening van de bekende uitgever van kaarten, Gustaf Hermelin, gedateerd 26 augustus 1809, niet was gerapporteerd aan de Zweedse regering. Hij was er van uitgegaan dat de 'Kainuu'- of 'Kalix' rivier ten westen van Tornio de grens zou worden. Hij merkte op, zoals ook Nils Marelius in het jaar 1772 met betrekking tot het onderzoek over de grens tussen Noorwegen en Zweden, dat het nadelig zou zijn wanneer de grens de rivierloop zou volgen. Langs de rivier liggen veel dorpen. Wanneer de rivier de grens zou vormen ging de bevolking in dit gebied tot verschillende staten behoren. Dit zou de omstandigheden veranderen. De nadelen zouden worden vermeden wanneer de gemeentegrenzen werden gevolgd.

Wat zei de Nederlandse graaf en hoofdkwartiermeester Jan van Suchtelen, de adviseur van de Russische legerleiding al op 17 maart 1809 in zijn verklaring over de Russische gebiedsuitbreiding? In plaats van de door Zweden opgeëiste grens langs de 'Kemi' rivier (die nog ten oosten van de 'Tornio' rivier, die later de grens zou vormen, loopt) stelde van Suchtelen de 'Kainuu' rivier als grens voor omdat er in het gebied tussen de 'Kainuu' rivier en de 'Kemi' rivier Finnen woonden. De 'Kainuu' rivier was groter dan de 'Kemi' rivier en voor beide partijen waren verdedigingsstrategieën van het allergrootse belang en in het gebied waren ook een aantal

Vervolg op pagina 16

m a t t h e i s z e n

In de artikelen “De betrekkingen Nederland – Finland” van december 2001 en “Handelsrelaties tussen Nederland en Finland” van maart 2002 in dit blad, werd de naam Thomas Mathijssen vermeld. Hij vestigde zich in Hamina en trouwde een Finse. Dit was voor mij, als inwoner van die stad, de aanleiding eens in de kerkregisters te duiken.

Onderstaand dus van wat ik vond en aldus een kleine aanvulling van het gezin van deze schipper en handelsman.

Thomas geboren in Holland (waar is niet bekend) ca 1692 trouwde Elisabet Willand ca.1734. De trouwacte is er niet meer, maar daar hun eerste kind geboren werd in januari 1735 neem ik dit jaartal aan.

Elisabet was geboren in Rantasalmi op 6 augustus 1706 als dochter van de schout Carl Willand en Maria Stake.

Haar vader kocht het landgoed (kartano) Poitsila in Hamina in 1708 van Anna Elisabeth Reh binder, de weduwe van overste Herman Johan von Burghausen voor de som van

1800 daalders in kopermunten. Burghausen had dit landgoed drie jaar eerder gekocht van Nils Poitz, de laatste mannelijke loot van dit geslacht. Nils had weliswaar drie getrouwde dochters maar met zijn schoonzoons kon hij niet zo best overweg en hij verkocht zijn eigendommen zonder maar zelfs hun mening gevraagd te hebben. Het geslacht Poitz kwam uit Denemarken en woonde op het landgoed, Poitsila, al sinds 1463.

De nieuwe eigenaar Carl Willand vestigde zich in hamina op Poitsila in 1708. Hij verbleef er maar twee jaar. In 1710, toen Russische troepen de stad binnenvielen en beroofden, vluchtte hij met zijn gezin naar Zweden. In 1721 kwam hij terug. Carl Willand stierf in 1725 en zijn weduwe Maria Stake beheerde nu het landgoed tot 1746. Maria was een zeer wilskrachtige vrouw die met iedereen overhoop lag en wel voornamelijk met de houtverkopers en de schippers van de schepen die Hamina aanliepen. De schepen gingen ten anker in het water dat eigendom was

van het landgoed. En dit bracht schade aan de visstand met als gevolg dat de inkomsten van het landgoed beduidend minder werden. Aldus de mening van de weduwe, die vele schippers dan ook voor het gerecht bracht.

Een van die schippers was Thomas Mathijssen. Thomas maakte dus kennis met de kartano-eigenaresse en met haar enige dochter. Zoals we zoeven al zagen werd er getrouwd en het paar kreeg 10 kinderen waarvan een drieling. Vier kinderen echter stierven zeer jong.

Thomas bleef na zijn trouwen wonen op het landgoed Poitsila en werd handelaar.

In 1741 en wel om precies te zijn op 17 mei is de laatste aantekening in het kerkregister van Thhomas en Elisabet. Daarna moesten zij vluchten naar de Zweedse kant van de grens en kwamen alzo terecht in Helsinki waar hij eigenaar werd van het landgoed Munkiniemi. Thomas stierf op zee tijdens een reis naar Spanje op 10 september 1750.

Wat het landgoed Poitsila betreft: zijn schoonmoeder ver-

een uittreksel uit het geboorteregister.

Syntynyt	Kastettu	Kylä	Talo	Isä	Äiti	Lapsi
11.1.1735	12.1.1735	Fredrikshamn		Hand: Thomas Matthysen	N. Willand	Maria
27.11.1735	28.11.1735	Fredrikshamn		Skeppar Thomas Matthysen	Elisabet Willand	Mathias
27.11.1735	28.11.1735	Fredrikshamn		Skeppar Thomas Matthysen	Elisabet Willand	Elisabet
27.11.1735	28.11.1735	Fredrikshamn		Skeppar Thomas Matthysen	Elisabet Willand	Helena
2.11.1738	3.11.1738	Fredrikshamn		Stadsend hand: Thomas Matthysen	Elisabeta Willand	Thomas
8.10.1740	9.10.1740	Fredrikshamn		Handelsman Thomas Matthysen	Elisabeth Willand	Thomas

kocht "Poitsila" in 1746 voor 720 daalder aan kopermunt aan de zoon van de dochter van Nils Poitz. Het landgoed was dus nu weer terug in handen van de oorspronkelijke familie. De eigenaar is nu het evangelische kerkgenootschap Karjala met het Jamilahden kansanopisto.

Op de vorige pagina een uittreksel uit het geboorteregister.

In dit lijstje ontbreekt Carl. Ook hij was geboren te Hamina op 23.09.1737.

De overige kinderen waren: Maria Kristina, geboren 10.11.1741 Turku. Anna Katarina, geboren in 1744. Thomas geboren in Helsinki op 9 maart 1745.

Van de kinderen bereikten alleen Mathias, Elisabet, Carl, Maria, Anna en Thomas de volwassen leeftijd.

Mathias werd schipper en handelaar. Hij was scheepseigenaar, ging in 1781 falliet, stierf in 1791 en liet twee volwaassen dochters na.

Elisabet trouwde in 1757 te Helsinki met Fredrik Ekholm uit Karis.

Carl erfde het landgoed Munkiniemi. Hij kwam om tijdens een zeeramp op 15 oktober 1786 tegelijk met zoon oudste zoon Carl Fredrik.

Carl had verder nog een dochter en een zoon, Gustaf Adolf. Gustaf beheerde het landgoed na de dood van zijn vader.

Maria als ook haar zuster Anna trouwden met de broers Gyllenbogel uit Hollola, officieren bij de artillerie.

Thomas werd ook schipper en handelaar. Hij was eigenaar van het landgoed Meilans te Helsinki.

Hij had twee dochters en een zoon. De zoon werd ook schipper, was wel getrouwd maar had geen kinderen. Hij had wel een aangenomen zoon, stuurman Gustaf Adolf Mattheiszen. Gustaf stierf ongetrouwd tijdens een zeereis naar Cadiz in 1846.

Met hem stierf de mannelijke tak van de Mattheiszen familie dus uit, maar nakomelingen van de vrouwelijke tak zijn er nog.

Noot: Er is ook nog een schout in Porvoo geweest met dezelfde familienaam, Fredrik Albert Mattheiszen geboren in Helsinki in 1826 gestorven Porvoo 1880, maar voor zover men kan nagaan is dit geen familie.(?)

Bronnen: 1. Kerkregisters van Hamina, 2. Släktbok Ny följd, 3. Genos.

Martin Hendriks

Hans Holländer

Thomas Mattheiszen was niet de eerste Hollander van Hamina. Eerder werd al Hans Holländer vermeld. Hij leefde omstreeks 1650 en stierf in 1718.

Voordat hij in Hamina kwam of beter gezegd Vehkalahti was hij schout geweest van het landgoed Kymi. Dit moet voor 1673-1674 geweest zijn, daar hij in dat jaar de landerijen kocht van de familie Jobbe in Vehkajärvi even buiten Hamina dat toen nog een deel was van Vehkalahti.

Hans stond bekend als een vreemde man. Dit moet ook wel want een schout in die tijd begon zelden of nooit een boerenbedrijf in ieder geval niet in een klein plaatsje als Vehkalahti. Een echte boer was hij niet. Maar desalniettemin werd hij in 1686 door de landbouwers uit de streek gekozen tot hun afgevaardigde bij de rijksdag in Stockholm. Deze eer had hij waarschijnlijk te danken aan het feit dat hij de schrijfkunst machtig was, de Zweedse taal beheerste en connecties had bij de ambtenarij uit zijn schoutentijd.

Hans Holländer woonde meer dan 40 jaar in Vehkajärvi. Hij maakte zowel de Russische inval mee in 1710 en de hongerejaren van rond de eeuwwisseling. Hans pad als boer liep niet altijd over rozen en gemakkelijk heeft hij het zeer zeker niet gehad ondanks zijn grootgrond bezit. De belastingboeken van 1696 zeggen van hem: "Een zeer arme boer, die leeft van bosbessen en boomschors."

Hans vrouw, Eva Menschever was familie van burgemeester (notaris ?) Henrik Menschever van Vijborg, waarschijnlijk een dochter. Het gezin had twee zoons: Matti en Pertti. Ook de kapelaan van Kymi in 1694 Hans Holländer is, naar word aangenomen, een zoon.

In de winter van 1718 stierf Hans en het landgoed werd verkocht, maar zijn naam bleef voortbestaan.

De nieuwe eigenaars noemden zich Holländer naar het landgoed zoals in die tijd op het platteland gebruikelijk was. De naam is later verfinst tot Holanti.

Martin Hendriks

Sporen van Friezen in Finland

Binnen het 'Clubhuis', een discussiegroep op internet van leden van de Nederlandse Vereniging in Finland, onstond een paar maanden geleden een discussie over 'Friisilä' (in het Zweeds 'Frisans'), de naam van een wijk in Espoo. Deze naam, en ook de naam van een heuvel in Espoo, 'Friisimäki', die tussen de wijken Leppävaara en Kilo ligt, zouden genoemd zijn naar Friezen die daar vroeger gewoond hebben. Maar in andere delen van Zuid Finland komen de namen Friisilä en Frisans ook wel voor.

Op internet staat onder de naam 'Friisilä' in Espoo het één en ander vermeld over de geschiedenis van deze wijk (zie website: <http://www.helsinki.fi/~sarja/friisila.html>). Er zouden zich daar in de 14e eeuw mensen hebben gevestigd die uit Jutland in Denemarken afkomstig waren. Op het eerste gezicht denk je dan niet aan Friezen. Maar volgens sommige bronnen zouden de Friezen oorspronkelijk gewoond hebben in een gebied dat Zuid-Scandinavië, Denemarken en de regio tussen de Weser en de Oder in Duitsland omvatte (zie website: <http://redbad.tripod.com/h1history1.html>). Friezen uit het gebied tussen de Wezer en de Eems zouden in de 7e eeuw

naar het huidige Friesland zijn getrokken (zie website: <http://users.pandora.be/vroege-middeleeuwen/friezen.htm>). Hier hoorde toen ook West-Friesland bij in Noord-Holland, dat vroeger met Friesland was verbonden en oorspronkelijk ook door Friezen is bevolkt.

Over oude Frieze invloeden in Finland is gepubliceerd door Professor A.D. Kylstra^{1,2}, die voor zijn pensionering verbonden was aan de Universiteit van Groningen. Hij haalt hierbij ook werk aan van de Finse onderzoeker van namen, Viljo Nissilä.

Vanuit Dorestad, een oude stad die vroeger in de buurt van Wijk bij Duurstede aan de Rijn

lag, is al in de 8e en 9e eeuw veel handel gedreven met Zweden. In die tijd zouden ook Friese missionarissen het Christendom in Scandinavië hebben verspreid. In een latere periode zijn er veel Friese munten in

Finland gevonden, o.a. in Karelië, in de buurt van Viipuri (dat nu dus in Rusland ligt). Deze zouden geslagen zijn omstreeks het jaar 1070 en afkomstig kunnen zijn van een Friese koopman. De Friezen zouden vooral in de 11e en de 12e eeuw een belangrijk aandeel hebben gehad in de handel in het Oostzeegebied, en in de 13e eeuw zou dit zijn teruggelopen. Stavoren was in de tweede helft van de 14e eeuw en de eerste helft van de 15e eeuw een belangrijke Hanse stad. Er kan ook sprake geweest zijn van een indirecte invloed van Friezen op Finland doordat afstammelingen van Friezen zich gevestigd hebben in Noord-Duitse steden zoals Lübeck, Rostock en Danzig. Vanuit deze steden werd in de late Middeleeuwen veel handel gedreven op Scandinavië.

Van verschillende Finse woorden wordt vermoed dat zij direct zijn overgenomen uit het Fries, zoals het woord 'vracht' in bijvoorbeeld 'rahtilaiva' (vrachtboot), 'rahtimaksu' (vrachtkosten) en 'rahtikirja' (vrachtbrief).

Van betekenis is verder het

woord 'kogge', de naam van het bekende Friese schip. Aan de hand van namen van eilanden, baaien, enz. met 'kog' er in, zou een hele handelsroute te construeren zijn van Zweden, via de Ålandseilanden langs de gehele Finse zuidkust tot in Rusland. De meeste van deze namen zijn Zweeds, b.v. 'Kuggholm', 'Kuggviken', 'Kuggeby' en 'Kuggehamnssundet'. De naam van het Friese schip komt waarschijnlijk voor in de Finse namen 'Kuukkon niemi', 'Kuukkon kallio', 'Kukinjoki', 'Kokkilansaari' en 'Kokinkallio'.

Ook duiden bepaalde persoonsnamen op een Friese afkomst, zoals Fredericus Frese in 1354 uit de omgeving van Turku, Jöns Frijs af Kijm in 1386 in Kemi, Olaff Friis in 1492 in Naantali, Lafrintz Fres in 1443 in Kemi en Morthen Frijss in 1560 in Masku.

Toch kunnen volgens Professor Kylstra geen harde bewijzen aangevoerd worden voor een directe Friese invloed in Finland. Hij stelt ook dat eerst vastgesteld zou moeten worden wat in de Middeleeuwen precies onder 'Fries' werd verstaan.

Alles bij elkaar waren discussies over Friese invloeden in Finland voor mij nieuw. Ik had mij niet gerealiseerd dat de handel op Finland vanuit onze streken al zo oud is. Ik kende de wijk Friisilä in Espoo wel en ben er soms wel eens bij iemand op bezoek geweest. Nooit had ik deze naam met Friesland verbonden.

Arnold Pieterse

- 1 Kylstra, A.D. (1962). Over de Friese invloed in Finland tijdens de Middeleeuwen. *Us Wurk* 11(2): 25-29.
- 2 Kylstra, A.D. (1967). Zu den mittelalterlichen friesischen Spuren in Finnland. *Ural-Altäische Jahrbücher* 39 (1/2): 1-18.

Bij hoge uitzondering is dit artikel ook in het Fins te lezen op pagina 19.

Bespiegelingen Van Perfectie

Juhannus. Het was de hele dag aardig weer geweest, zonnenschijn maar wel veel wind, harde wind. Cumuluswolken haastten zich naar onbekende bestemmingen, gejaagd door de wind zou je kunnen zeggen. Na sauna en de grill werd het rustig. We zouden het niet te laat maken. Na het genieten van een fles heerlijke rode wijn begon iedereen zich terug te trekken, mijn zwager die in de namiddag op zijn motorfiets was komen aanzetten om zijn grote passie voor het houthakken bot te vieren en mijn vrouw die dan nog graag wat leest voordat ze gaat slapen. Ik kon het niet nalaten nog even op de steiger te gaan zitten. De wind was ook gaan liggen. De hoge bomen die de oevers van het meer bevolkten leunden als het ware vermoeid tegen elkander, moe gestreden van een hele dag bevelen op te volgen van de harde wind, die eigenlijk z'n draai niet kon vinden. Het was half twaalf en nog licht, zo licht zelfs dat het hele spiegelgladde wateroppervlak in alle richtingen schaduwen van de contouren van alles boven het wateroppervlak weerspiegelde. Was daar een rimpeltje? Nee het was de weerspiegeling van de enige cirrocumuluswolk aan de Noordoostelijke einder. De vogels waren gestopt met zingen. En daar was het dan

opeens de volledige stilte, niets bewoog, geen enkel geluid.

Weer werd ik eens bewust van de perfectie van de natuur. De natuur die alles zijn wil oplegde, die deze wonderbaarlijke stilte gebood! Daarom moest het zo lang licht blijven, dat eigenlijk aan de vorige dag, de langste dag, was voorbehouden, zodat men deze perfecte stilte kon aanschouwen.

Natuurlijk, de vorige dag had niet alle ingredienten, nodig voor die perfectie, in zich geborgen en daarom was dat licht er ook niet geweest.

Na enige minuten vond een week oude jonge meeuw het genoeg, en vroeg krijsend aandacht voor zijn honger. Aan de overkant was er plotseling een licht en dan nog één, de koplampen van een auto die zich geluidloos probeerde te verwijderen van de dag, een vis verbrak de spiegel. Toen besepte ik dat ik iets heel wonderlijks had waargenomen, dat ik dank verschuldigd was voor een ongrijpbaar moment, dat niet of nooit meer terug zou komen.

Of zou er misschien later een rekening gestuurd aan mijn adres gezonden worden omdat ik dat moment bewust kon genieten?

Kotkajärvi. H.N.Maat.

inhoudelijk

ia , daar hebben we weer zo'n nieuw woord dat opeens "in" is. Met name in de politiek, de vorige verkiezingen was dat "concreet". Te pas en te onpas werd dat woord gebruikt. Als u net als ik deze verkiezingen een beetje gevolgd hebt is het u misschien ook opgevallen.

Wat er ook gezegd werd en over welk onderwerp gerept werd, als je mee wilde tellen dan moest je minstens eenmaal dat woord "inhoudelijk" gebruiken, zo leek het wel.

Paul Rosemöller ,die overigens wel boeiende betogen kan houden, inhoudelijke betogen, werd de onbetwiste kampioen wat betreft het gebruik van dat woord. Of het zijn partij uiteindelijk wat heeft opgeleverd trek ik echter in twijfel, na het zien

van de inhoudelijke verkiezingsuitslag.

Eens voer ik op Nederlands grootste passagierschip. De commodore (kapitein van het vlaggenschip van de maatschappij) was een uitstekend gastheer. Het verhaal gaat dat hij dagelijks een onderwerp van een encyclopedie bestudeerde en dat onderwerp dan bij de passagiers die dag bij hem waren uitgenodigd op de borrel of aan tafel, lanceerde. De commodore was zeer geliefd bij de passagiers, meest Amerikanen, en zijn schip was meestal volgeboekt voor de cruises.

Ook bij ons stuurlieden gebruikte hij dezelfde truc. Was ik bijvoorbeeld bezig met het sprinklersysteem te testen, en hij kreeg er de lucht van , gegarandeerd dat ik op het eind van mijn

route de kapitein tegen kwam , en hij vroeg me dan het hemd van het lijf over sprinklers. Uit alles bleek dat hij dat net even had nagekeken.

Deze kapitein had een stopwoord: "niet waar?". Achter elke volzin kwam het "niet waar?" of "niet waar meneer ?" Hij sprak ook een aantal talen en kon dan zijn gewoonte niet nalaten en gebruikte dan een vervangend woord in de betreffende taal. "N'est ce pas?" was o.a. een veel gehoord stopwoord. "Ihan totta" heb ik hem echter niet horen gebruiken, maar ik was toen ook nog niet zo ver dat ik de betekenis daarvan kende.

Harry Maat.

OUDE??

Degenen die dit jaar eindexamen doen werden in 1984 of 1985 geboren. Ze kennen maar een Paus. Bovendien kennen ze geen andere minister-president dan Wim Kok. Wie is eigenlijk Ruud Lubbers?

Cola kochten ze altijd al in onverwoestbare plastic flessen. De dop was altijd al van kunststof en niet van metaal. Cola in glazen flessen? En dan maar een liter? Wat is eigenlijk Ministeck? Atari is voor de meesten net zo vreemd als grammofonplaten; die hebben ze nooit gekocht, want de CD-speler werd al uitgevonden voor ze geboren waren.

Ze hebben nooit Pacman gespeeld. Ze kunnen niet geloven dat er computers waren die je op de televisie kon aansluiten met spelletjes die er niet eens uitzagen als tennis. Twix heette nog nooit Raider.

Er was nooit een tijd zonder merknamen. Wat is eigenlijk houtje-touwtje? En waarom zou je neonkleurige kleding aantrekken? Of bij de schouders kussentjes onder je kleding steken? Deze generatie heeft nog nooit een televisie met maar drie kanalen gezien. Om helemaal maar te zwijgen van de zwart-wit televisie. Bestonden er ook televisies zonder afstandsbediening? Zij hadden altijd al kabeltelevisie. De Walkman werd door Sony al voor hun geboorte uitgevonden. Rolschaatsen hebben alleen rolletjes achter elkaar, niet naast elkaar. De schoen zit er altijd al aan vast.

Ze kennen geen 'Wedden dat' of de 'Showbizquiz' met Jos Brink. Wie is eigenlijk Jos Brink? Ze kennen wel Johan Crujff. Dat is een voetbalcommentator.

Degenen die nu achttien zijn hebben bij het zwemmen nog nooit over een grote witte haai nagedacht. Het maakt ze niet uit wie J.R. neergeschoten heeft want ze weten niet eens wie J.R. is. Michael Jackson was altijd al blank. Wie of wat is Milli Vanilli? of een lolo-bal? Haarschuim was er altijd al.

Ze geloven niet dat Adidas-schoenen ooit populairder waren dan Nikes en dat het topmodel maar 99 gulden kostte en zonder luchtkussens gemaakt werd.

Ze weten niet dat je computerprogrammas ook op cassettebandjes kunt opslaan en dat je grammofonplaten omdraaien kunt. Ze weten niet waarom Niki Lauda altijd een pet op heeft. De aardige man van Persil kennen ze niet. En wie is Petje Pitamientje? Of Flipje van de Betuwe te Tiel? Maar jij weet dat allemaal. Want jij bent oud...

Het levensverhaal van Klaas van der Veen

Meer dan tien jaar lang had ik als freelance consultant opdrachten aangenomen tussen 4 weken en 2 jaar. Nu werk ik alweer zes en een half jaar bij hetzelfde bedrijf. Sinds een paar jaar zelfs met een vast dienstverband. Tijd voor verandering?

Mid maart 2001 komt er een e-mail binnen met 2 vacatures op het hoofdkantoor van Wärtsilä in Finland. Twee dagen later gaat mijn sollicitatie voor de functie van project manager eSolutions de elektronisch deur uit.

Na 2 weken komt er een telefoontje van de CIO, Bodil Berggren. Een paar jaar geleden had ik al kennis gemaakt met haar. Het gesprek loopt vlot, maar een persoonlijke ontmoeting regelen is niet gemakkelijk. We besluiten dit te doen op donderdag 12 april. En, vraagt zij gelijk, of ik dinsdag 17 april beschikbaar ben voor een kick-off meeting.

Na mijn bezoek aan Vaasa ga ik - voor het eerst na 6 jaar reizen op Finland - naar Helsinki. 's Ochtends ben ik te gast bij een vergadering. Het onderwerp eSolutions staat op de agenda, maar Bodil en ik zeggen niets als er gevraagd wordt naar de beoogde project manager. Ons gesprek vindt 's middags plaats en om 4 uur schudden wij elkaar de hand. Bodil en ik zijn het in grote lijnen eens over mijn nieuwe contract. FOUT nummer 1. Om de reiskosten te drukken blijf ik het paasweekend in Helsinki. FOUT nummer 2. Drie van de 4 dagen was alles gesloten; tot en met hotels en restaurants.

Per 1 juni beginnen in Helsinki betekent, dat de nodige contrac-

tuele zaken binnen 6 weken rond moeten zijn. Nee dus. Probeer maar eens een vergelijking te maken tussen de Nederlandse en Finse arbeidsrechtelijke zaken of sociale zekerheid. Resultaat is dat ik op mijn Nederlandse contract aan Helsinki wordt uitgeleend voor 4 maanden. Tijd zat om alles rustig af te ronden. Nee dus. Op de eerste dag van oktober - mijn Nederlandse contract is ontbonden - ga ik zonder een Fins arbeidscontract naar kantoor. Bodil en ik zitten om 5 uur de puntjes op de i te zetten.

Ongetwijfeld zijn er dingen vergeten, maar we willen er beiden van af zijn. Nog een beetje soebatten over het prijskaartje. Een bonusje hier en een extraatje daar. Tenslotte tekenen. Alles netjes geregeld, of niet? FOUT nummer 3.

Met de kerstdagen ga ik terug naar Nederland en ik realiseer mij geen bewijs te hebben dat ik verzekerd ben voor medische kosten. Maar ik ben toch wel juist verzekerd? Zit dit niet in de belastingen versleuteld?

Terug op kantoor maar eens navragen. Een reisverzekering wordt door het bedrijf verstrekt: het SAMPO pasje ligt binnen 3 dagen op mijn bureau. Een persoonlijke verzekering wordt ook door het bedrijf verstrekt: de polis met Finse documentatie ligt na een paar weken ook op mijn bureau. En ik moet mij natuurlijk bij KELA melden. Zelfs na 3 maanden is dat geen probleem, want er is immers keurig betaald. Na een paar weken wordt dit bevestigd en op verzoek krijg ik een engelstalige brochure over de werkzaamheden van KELA.

Is dat even schrikken. De lage bedragen blijken nog in Markkaa te zijn ook. Hier en daar schijnt er toch nog een addertje onder het gras te zitten? Gelukkig zijn er ook nu weer goede collega's om mij verder te helpen. In grote lijnen is alles geregeld, maar de details. Daar zit het verschil met Nederland.

Nu een jaar later kijk ik eens terug. Hoe verliep het melden van mijn komst bij de diverse overheden en het importeren van mijn auto? Hoe diep moest ik in de buidel tasten voor mijn boodschappen, een avondje uit of gewoon ergens een kopje koffie drinken? Hoe ruim woon ik nu en wat betaal ik aan huur? Ergens moet er toch iets in het voordeel uitvallen van Finland. FOUT nummer 4 tot en met

Zou ik anderen aanraden om deze stap te zetten? Nou, ik weet het niet.

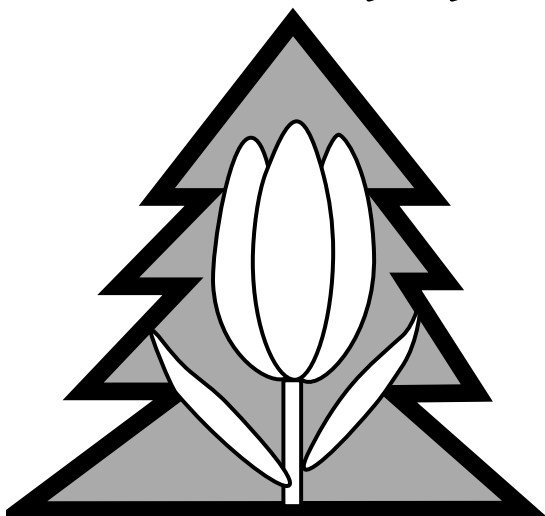
Zou ik terug willen naar Nederland? Nou, ik weet het niet.

Ze zeggen, dat de negatieve ervaringen langer in je herinnering blijven dan de positieve. Ik denk het ook. Terug in Nederland mis ik de taxi's, het openbaar vervoer, de rust, de natuur, het gevoel van veiligheid, de vriendelijkheid van de mensen. Ik ben zelfs blij dat ik vrijdag na Kerst weer terug vlieg.

De afgelopen maanden heb ik Nederland geen moment gemist. Zelfs niet mijn familie of vrienden. Toch maar eens met mijn moeder bellen.

Klaas
klaas.van.der.veen@welho.com

Bestelformulier "Nederlandse Vereniging in Finland" T-shirts

Nederlandse Vereniging in Finland

De Nederlandse Vereniging in Finland biedt zijn leden de mogelijkheid om een uniek T-shirt met het nieuwe logo van de vereniging te bestellen. De verwachte leverdatum van de T-shirts is half Augustus 2002 en zal per post geschieden (portokosten zijn in de prijs meeberekend).

Indien u interesse heeft in het bestellen van deze T-shirts, kunt u het formulier op de volgende pagina ingevuld (voor 21 juli 2002) opsturen naar :

Michiel Visser
Mankkaantie 7 a 2
02180 Espoo

of stuur een e-mail met uw bestelling naar michiel.visser@siemens.fi

Let wel dat betaling vooraf dient te geschieden en wel voor 21 juli 2002. Bij betaling na deze termijn kunnen wij de levering niet meer garanderen.

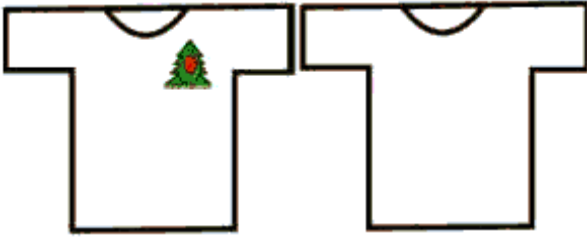
Op de volgende pagina vindt u de plaatjes van het T-shirt en de bestellijst. Aangezien deze mailing (in geval van post) in zwart-wit is vervallen de kleuren. Het logo bestaat uit een groene spar met een rode tulp (zie <http://www.kolumbus.fi/nedver>).

Naam: (invullen aub)

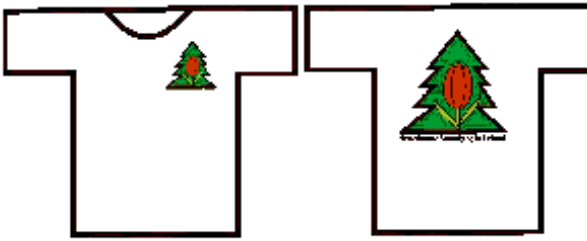
Adres: (invullen aub)

Postcode + Woonplaats: (invullen aub)

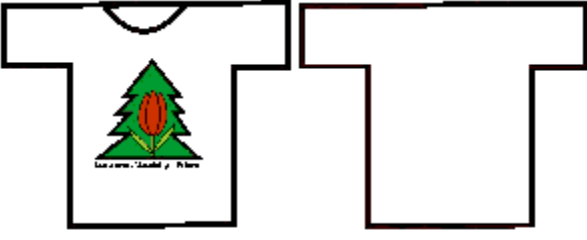
Model 1 (€ 14,00 / stuk)
 (klein logo voorkant, maten XXL, XL, L, M, S)

		XXL	XL	L	M	S
	Wit					
	Grijs					
	Zwart					
	Oranje					
Vul aub het aantal te bestellen T-shirts voor model 1 in						

Model 2 (€ 19,50 / stuk)
 (klein logo voorkant, groot logo achterkant, maten XXL, XL, L, M, S)

		XXL	XL	L	M	S
	Wit					
	Grijs					
	Zwart					
	Oranje					
Vul aub het aantal te bestellen T-shirts voor model 2 in						

Model 3 (€ 13,50 / stuk)
 (logo op voorkant, kindermaten 104, 116, 128, 140 en 152)

		152	140	128	116	104
	Wit					
	Grijs					
	Zwart					
	Oranje					
Vul aub het aantal te bestellen T-shirts voor model 3 in						

Verzendkosten

De verzendkosten bedragen ongeveer € 2,50 per T-shirt. Dit bedrag is opgenomen in de T-shirt prijzen. Indien u meer dan 4 T-shirts wilt bestellen, neem dan aub contact op met Michiel Visser (Michiel.Visser@siemens.fi / 050-5318158).

Het totaal bedrag € (invullen aub) gaarne voor 21 juli 2002 overmaken op

Merita 200138-476383

Viite : 1601

Onder vermelding van "T-shirt actie" & uw naam

Voorjaarsexcursie naar Fagervik en Marieberg

Op zaterdag 18 mei werd de jaarlijkse voorjaarsexcursie van de Nederlandse Vereniging in Finland georganiseerd. Klokslag één uur stond Wim van der Kooij, lid van onze vereniging, ons op te wachten bij het kerkje in Inkoo. Al gauw begon het flink te sputteren, zodat we snel de auto instapten voor een bezoek aan het landgoed Marieberg, gelegen aan de kust tussen Inkoo en Karjaa ongeveer 70 km ten westen van Helsinki.

Bij aankomst waren de sputters inmiddels in een donderbui veranderd. Maar geen nood, want we werden hartelijk verwelkomd door de familie Önnerus in hun 100 jaar oude boerderij. Er hingen veel schilderijen en tekeningen aan de muur en het was een prachtig huis. We kregen een goed verzorgde maaltijd met verse bolletjes, heerlijke soep en koffie met gebak. Ondertussen werd er met elkaar kennisgemaakt en vlogen al spoedig de (oude) verhalen over Finland en Nederland over de eettafel.

Na de maaltijd scheen de zon weer volop en stond Wim klaar met paard en wagen voor een ritje door de velden van Landgoed Marieberg. Bij terugkomst vertelde Hans Anders Önnerus wat hun relatie met Nederland en de Nederlanders is. Zij zijn nakomelingen van de familie van de vrouw van de zoon (Majlis Idman) van de beroemde Professor W. van der Vlucht die in 1899 met andere vooraanstaande Europeanen een petitie aan Tsaar Nicolaas II heeft aangeboden. In dit verzoekschrift, getekend door 3000 Europese geleerden, werd grotere autonomie voor Finland bepleit. Hans Önnerus liet ons een kopie van dit verzoekschrift, Pro Finlandia genaamd, en dat in de familie is gebleven, zien. Ja, dat was wel bijzonder allemaal. Zo'n zeldzaam historisch boek (er zijn maar 1000 exemplaren van), dat daar zo maar even tevoorschijn wordt gehaald en dat we, staande in de tuin, mogen vast houden.

Na het ochtendprogramma bezochten we het nabij gelegen landgoed Fagervik, dat in de 18e eeuw een werkplaats was voor de bereiding van het ijzererts. Een gids leidde ons daar rond. In het gebied Lohja - Tammissaari is er tot op de dag van vandaag altijd mijnbouw geweest. Nordkalk heeft nog steeds een werkende mijn in Tytyri. Blijkbaar is na de suuri viha sota (de grote haatsoorlog, 1721-1723) er een periode van economische activiteit geweest in Finland. Bijna alle gebouwen op het Fagervik landgoed waren gebouwd in de periode 1745 - 1780, en gericht op de winning van ijzererts. De hamermolen die op waterkracht werkte, is buiten bedrijf gezet in 1908. Het landgoed is nu eigendom van twee families, en wordt nu meer gebruikt voor toeristische/recreatie doeleinden. Er staat ook een houten privékerkje op, uit ongeveer 1770, en door het weinige gebruik is alles er nog origineel (de banken, het orgel). Zelfs de proclomaties van Tsaar Nicolaas, Alexander en van Maarschalk Mannerheim hangen nog aan de muur. Een paar keer per jaar worden er nog concerten gegeven en kun je het voor privédoeleinden (kerkdiensten, huwelijk) huren. Dus, als er iemand is die nog een idyllische trouw- en/of doopplaats zoekt..... Fagervik is een schitterend mooi landgoed en zeker een bezoek waard.

Een stuk of 20 mensen zijn meegeweest op deze koude maar zeer geslaagde dag. Vele dank aan Wim van der Kooij, die ons ook nog een gratis les volksdansen gaf, en aan de familie Önnerus, die ons zo hartelijk ontving in hun huis.

Stephan (V), Nosje, en Sandra

Davis Cup Finland - Nederland

Goedendag Nederlanders in Finland!

Mijn naam is Francijn Mekking, manager communicatie bij de Nederlandse tennisbond, de KNLTB. Misschien vindt u het leuk om het volgende bericht onder de aandacht te brengen van - sportieve - Nederlanders in Finland:

Davis Cup wedstrijd Finland-Nederland in Turku De Davis Cup ontmoeting Finland - Nederland wordt gespeeld in Turku, een stad aan de zuidwest kust van Finland. De wedstrijd vindt plaats van vrijdag 20 tot en met zondag 22 september in stadion Turkuhalli, dat beschikt over 11.820 tribuneplaatsen. Er wordt gespeeld op een Green Set Grand Prix baan, dit is verge-

lijikbaar met een trage hardcourt baan.

De samenstelling van het Nederlandse Davis Cup team zal op een later tijdstip bekend worden gemaakt. Davis Cup captain Tjerk Bogtstra reageerde als volgt op de locatie: "Ik ben wel blij met deze ondergrond, aangezien de spelers in die periode ook toernooien spelen op hardcourt banen. Nu hebben ze een minder lange aanpassingsperiode nodig, dan wanneer er op gravel wordt gespeeld.

Het zou ontzettend leuk zijn als de Nederlandse ploeg kan rekenen op wat extra steun van supporters. Wie weet bevinden zich onder uw leden wel tennisliefhebbers.

Misschien heeft iemand van uw vereniging die in Turku

woont, ook een leuk idee voor toeristisch programma dat wij zouden kunnen aanbieden aan onze meereizende bestuursleden en/of sponsors.

Ik hoop wat van u te mogen horen. Alvast hartelijk dank voor uw aandacht.

Met vriendelijke groet,
Francijn Mekking

Beste lezers,

Dit bericht kwam net binnen. Wij zijn ook bezig om een programma te organiseren voor de Davis Cup. Volg in augustus de mededelingen op www.kolumbus.fi/nedver voor de tijd en plaats.

Stephan Vermeulen

Politiek

Toen ik enige weken voor de verkiezingen mijn verkiezingsformulier naar Den Haag verzond was er eigenlijk nog niet zoveel bekend over De Lijst Pim Fortuyn. Pim was al wel regelmatig in het nieuws, veelal vanwege zijn nogal boute uitspraken.

Naarmate we dichter bij de verkiezingen kwamen kregen zijn uitspraken meer gestalte. Wat er daarna gebeurd is weet een ieder, al of niet geïnteresseerd in de politiek.

We waren natuurlijk allemaal vreselijk geschokt. Toen in Duitsland op die school in Erfurt een leerling even 13 mensen overhoop schoot, zal een ieder misschien gedacht hebben "ja dat is nou Duitsland" zoiets zou bij ons niet gebeuren. Er werd wel over gediscussieerd, maar men achtte de kans toch erg klein.

Die moord op Pim Fortuyn maakte dat we ons met één klap konden scharen, ondanks onze verregaande tolerantie, onder de volkeren waar terreur de passie preekt. De waarschijnlijke moordenaar zou een "dier-activist" zijn. Zijn zaak komt in augustus pas voor. Zou het niet beter zijn geweest als we direct een indicatie omtrent het motief van de moord zouden hebben gehad? Of is er geen motief?

Fortuyn zou bedreigd zijn geweest. Als dat zo was, hoe had hij dan moeten handelen als bedreigde?

Waarschijnlijk reageerde hij goed, door zich niet bang te tonen en gewoon te doen waar hij mee bezig was. Daar is heel wat moed voor nodig.

Na de moord op Fortuyn, daags voor de verkiezingen, werd Ad Melkert, een toch

zeer fatsoenlijke man, ook met de dood bedreigd. Een pakje met twee geladen pistolen. Het is ons niet duidelijk geworden wat hij verkeerd had gedaan.

Nu tijdens de formatie werd de nieuwe leider van de LFP Mat Herben met eenzelfde doodsb bedreiging geconfronteerd. Een brief met twee kogels en de mededeling dat als er een generaal pardon zou komen voor alle illegalen en uitgeproduceerde asylozoekers, hij het volgende slachtoffer zou zijn.

Dan beginnen we ons toch langzamerhand af te vragen wat er gaande is in ons vaderland. Wat zijn dat voor figuren die daar achter zitten. Moet niet alles op alles gezet worden om deze intimidatiepraktijken uit te roeien.

Ten tijde van de revolutie in Iran konden we dagelijks getuige zijn van de executies van aanhangers of gewoon ambtenaren of militairen van de Sjah. De haat keerde zich eveneens tot de Amerikanen. Wij waren ook ons leven niet zeker, niemand immers geloofde dat wij geen Amerikanen waren. Waarom spraken wij Engels? Ik geloof vast en zeker dat het te danken is aan de aanwezigheid van mijn vrouw, dat ik daar goed afgekomen ben. Het is onvoorstelbaar hoe plotse-ling haat kan ontstaan en wat de gevolgen er van kunnen zijn.

Laten we hopen dat het een nieuwe regering gegeven is die uitwassen van het kwaad die in onze maatschappij geslopen zijn te beteugelen. Overmatige tolerantie betaald een prijs.

Harry Maat

Volgens de overlevering hebben de Zweedse onderhandelaars in Hamina de Russen 'zachter' gemaakt door voor goed eten en drinken te zorgen. De koerier van Alexander I kwam op 16 september 1809 in Hamina aan met een brief van de keizer en de kaart van de eerder genoemde Hermelin, waarop de tsaar met een rode pen de grens met Zweden had aangegeven. In de brief stond in de taal van Napoleon: "La Limite au Nord doit suivre le cours du Torneo; depuis la Forge de Kengis celui du Muonio...". ("De grens in het noorden moet de 'Tornio' rivier volgen vanaf de ijzersmelterij van Kengis tot aan Muonio...")

Als gevolg van het beleefde verzoek van de inwoners van Tornio aan de tsaar werd geheel Tornio bij Finland getrokken, maar verder volgde de grens de rivierbedding. Landmeters moesten dit later precies bepalen.

De voorzitter van de Russische delegatie bij de vredesonderhandelingen en minister van buitenlandse zaken, graaf Rumjantsev, stelde de zaak zo aan de Zweden voor alsof het ging om een barmhartig gebaar van de tsaar. Volgens het boek van de Zweedse geschiedenisschrijver Gustav Montgomeryn waren de grensonderhandelingen als gevolg van de 'Finse oorlog' 'olyckligt' (ongelukkig) voor Zweden! De Ålandseilanden kwamen bij Finland, wat in feite betekende bij Rusland, en wat voor Zweden bedreigend was.

*(Nederlandse vertaling:
Arnold Pieterse)*

KONING VOETBAL

Al enige weken wordt voor sommigen van ons het dagelijks leven ontregeld door het wereldvoetbal gebeuren in Japan en Korea. Dat geldt ook voor mijzelf. Het is toch erg verleidelijk om de wedstrijden, vooral als je daar de tijd voor hebt te volgen. Het is mij tenminste nooit eerder gelukt, dus nam ik nu mijn kans waar.

Mijn eventuele favorieten zijn al uitgeschakeld, zoals b.v. Denemarken, Zweden en België. Maar zij niet alleen. Wat omtrent de torenhoge favorieten Frankrijk, Argentinië en Italië? Brazilië zou eenzelfde lot zijn beschoren als de Jamaicaanse scheidsrechter Pendergast de vroege goal van de Belgische aanvoerder Wilmots niet had afgekeurd. In de pauze bekeek die scheidsrechter de video-beelden en vond ook dat hij in de fout was gegaan. Hij maakte zich er tegen Wilmots van af met de opmerking "Scheidsrechters kunnen ook fouten maken". En bewaar me, dat doen ze dan ook! Het pleit ook voor Wilmots dat hij zich wist te beheersen in deze situatie.

In de voorronde was Italië bijna het slachtoffer toen maar liefst twee doelpunten werden afgekeurd wegens buitenspel. Van één gaf de grensrechter later toe dat hij fout was geweest.

En u weet inmiddels dat er nog meer slechte beslissingen zijn genomen, ten voordele van Brazilië en Duitsland. Bij Zuid Korea en Spanje vonden de Spanjaarden dat ten onrechte hun goal was afgekeurd, omdat de voorzet van achter de achterlijn werd gegeven. Daarna werd

dit moment vele malen getoond, maar aldoor vanuit dezelfde hoek. Niet zoals anders vanuit de "reverse angle".

Guus Hiddink gaf toe dat zijn mannen verkeerd stonden opgesteld bij die situatie, maar dat hij vanaf zijn plaats niet kon beoordelen of de bal wel of niet over de lijn was geweest. Daar zijn de grensrechters voor. En dan zei hij heel terecht dat de grote voetbalmatie Spanje het daar natuurlijk niet van heeft mogen af laten hangen. Bovendien hadden ze de

kans om dat even met die strafschoppen te corrigeren.

Stelt U zich voor dat die ploegen zoals Frankrijk, Argentinië, maar meer nog Italië en Spanje en ook Duitsland met spelers die miljoenen gages verdienen vroegtijdig uitgeschakeld worden, dat is een nationale ramp.

Door insiders heb ik me laten vertellen dat in die landen wel altijd in het voordeel van de grote clubs wordt gefloten. Bovendien wordt ook getraind op vuile trucjes. In zulke wedstrijden komen die goed van pas. Wij TV-kijkers zien meer dan de scheidsrechter. Het team van de scheidsrechters is natuurlijk zo gespannen om vuiligheidjes te achterhalen, dat

ik me kan voorstellen dat er bij elke vermeende truc gelijk gefloten wordt. Eigenlijk zouden de teams moeten staken voordat de wedstrijd begint als ze niet eens zijn met de aangestelde arbitrale trio. (quatro tegenwoordig)

Ja en hoe moet dat nou met Guus Hidding? Succesvolle spelers en coaches worden gelijk opgekocht door de toonaangevende clubs zoals Real Madrid en Barcelona in Spanje en Inter Milan, Milan en Juventus in Italië, Bayern München in Duitsland. De laatste club heeft de sterspeler Ballack van de concurrent Bayer Leverkusen overgenomen. (één concurrent minder volgend seizoen)

Enige jaren terug Was Guus trainer van Real Madrid, hoewel geen slechte resultaten behaalde vond de clubleiding dat het beter kon. Guus naar huis.

Vier jaar terug loodste hij Nederland naar de halve finales. Uitgeschakeld door Brazilië via strafschoppen was het niet?

Nu heeft hij weer succes, nu lukt het hem zelfs met een ploeg van "talenten in de maak." Dat moet opzien gebaard hebben. Het was niet zo dat dit door een serie "foute beslissingen" werd gerealiseerd, nee met zeer goed voetbal (volgens Johan Cruyff).

Het gerucht gaat dat Hiddink de nieuwe coach van PSV wordt, maar geheel in stijl van de rijke clubs, zou het niet verwonderlijk zijn dat voortijdig gesneuvelde grootmachten er om vechten om hem in te lijven.

Harry Maat

Vlootbezoek

✓rijdag 14 juni arriveerden twee Nederlandse mijnenjagers van de MCM-klasse in Helsinki. De HNLMS "Urk" en de HNLMS "Hellevoetsluis" werden dubbelbank (naast elkaar) afgemeerd aan de Pakkahuoneenlaituri, tegenover het Palace hotel, dus ten aanschouwe van iedereen. Ik behoorde tot de gelukkige die een uitnodiging ontvingen voor de receptie aan boord, later die dag. Het weer belooft niet veel goeds, het regende de gehele dag. Daarom begaven we ons met paraplu's gewapend aan boord. Zoals gebruikelijk werden met het schrille geluid van het bootsmansfluitje ontvangen. Een vrouwelijke adelborst ging ons voor naar het een dek hoger gelegen receptieruimte. Op dek onder een minimaal dekentje stond een tafel gereed met verfrissingen. We werden ook als gebruikelijk aan de commandant voorgesteld. Die had net een paar uur tevoren het commando overgenomen. Toen het nog regende zochten alle genodigden een plaatsje onder het tentzeil en was daar enigszins druk kunnen we wel stellen.

Mijnenjagers zijn maar kleine schepen, waar bovendien zoals op elk oorlogsschip, elke vierkante meter deckspace wordt benut. Op dit type, geavanceerd, uitgerust met robots om mijnen op afstand te detoneren. De bezetting bedraagt normaal 42 man, maar was voor dit "snoepreisje" tot 48 man uitgebreid. Dat moet krap zijn! En dan nog een aantal vrouwelijke bemanningsleden en officieren, of adelborsten, die dan natuurlijk ook gescheiden kwartieren hebben, toiletten en douches.

De brug was ook "open" voor bezoekers en dat moet dan ook meteen het ruimste vertrek

geweest zijn. Normaal zijn daar maar vier man op wacht. Officier van de wacht, zijn assistent, de matroos en de seiner.

Maar zoals het meestal gaat op kleine schepen daar heerst een goede sfeer. Teamgeest. Dat bleek ook uit gesprekken met bemanningsleden. Er is tijd voor uitjes en sightseeing.

Zowel de nieuwe commandant als scheidende commandant hadden oorspronkelijk een koopvaardij opleiding (stuurman) gevolgd maar waren na hun studies overgegaan naar de marine. Waar natuurlijk niet zoals op de koopvaardij tegenwoordig met buitenlandse bemanningen gevaren wordt.

En ik moet zeggen als je dan een bootsman, zo'n echte gelouterde marineman aan het woord hebt dan is dat toch weer even genieten. Ook is het natuurlijk interessant te weten wat vrouwen beweegt om dienst te nemen bij de Koninklijke Marine en vooral ook vrouwelijke officieren. Meisjes met middelbare opleiding die voor zo'n beroep kiezen. Zes jaar tekenen ze en

dat is wel vol te houden werd er gezegd.

Het is wel zo dat marinemen over het algemeen gemakkelijk en goed in het bedrijfsleven terecht komen.

Bij een vlootbezoek wordt een Finse officier (liaison) toegevoegd, die de bemanning met raad en daad bijstaat. Zo kwamen ongeveer tien adelborsten terecht in de sauna van het evenbeen van de KIM (officiersopleiding) op Suomenlinna om ook deugd te doen aan de wodka.

Zaterdag was er een "open dag" geweest waar veel Nederlanders gebruik van maakten. Zondag receptie van de bemanning bij de Ambassadeur ten huize. Maandag werd het bezoek geëindigd en werd opgestoomd naar Tallinn.

De loods was vrijdag aan boord gestapt aan boord van de "Urk" en die naam klonk goed in de oren van de Fin, "Urkki" was immers de koosnaam van wijlen president Kekkonen.

Harry Maat.

Bij hoge uitzondering een artikel in het Fins

Suomen ruotsin vastaisen rajan synty

Ruotsissa Pohjanlahden pohjoispuolella ja Tornionjoen länsipuolella on alue, jossa väestö puhui alkuaan somea ja puhuu osittain vielä tänä päivänäkin. Tämä alue ulottuu Torniojoesta noin 50 km päässä olevaan Kainuunjokeen. Vuonna 1809 'Suomen sodassa', jossa Venäjä ja Ruotsi olivat vastakkain, rajaksi tuli Torniojoki. Hollantilainen Jan Pieter van Suchtelen, joka oli Venäjän tsaarin palveluksessa ja joka sodan aikaisemmassa vaiheessa oli vallannut Suomenlinnan Venäjälle (katso Aviisi 2001-5), näytteli jälleen pääosaa. Julkaisussa 'Rajamme Vartijat (nr. 2000-1) on kirjoitus tästä tapahtumasta. Julkaisemme tästä artikkelista nyt kaksi ensimmäistä kappaletta.

Napoleon mannersulkuineen ja Venäjän keisari Aleksanteri I alkoivat lukea lakia Ruotsin kuninkaalle kauan sitten. Koska Ruotsissa ei lainlukua juuri kuunneltu, ja Suomen provinssikin oli välissä, syntyi ns. Suomen sota v. 1808. Sota päättyi Haminan rauhaan syksyllä 1809.

Ruotsi hävisi, mutta vielä nytkin kysytään: voittiko Suomi?

Venäjän armeija sanoi 19.11.1808 solmitun Olkijoen aseleposopimuksen irti Ruotsin suomalaisvoittoisen armeijan ollessa jo Kaakamajoen takana aiemman sopimuksen mukaan. Venäläiset etenivät maaliskuussa 1809 Kaakamajoen yli Tornion kautta aina Kainuun- eli Kalixjoelle.

He etenivät myös Ahvenanmaan kautta jäätä pitkin Ruotsin Grissleholmiin Tukholman "porteille" ja Vaasasta Merenkurkun ylitse Uumajaan. Ruotsi ja Venäjä tähtäsivät rauhaan, sillä Venäjällä pelättiin Napoleonin ja Ruotsissa lisäksi etenkin Tanskaa.

Porvoon valtiopäivillä jo keväällä 1808 Suomelle luvattiin autonomia. Suomen säädetyt vanhoivat Aleksanteri I:n nimeen. Hän vakuutti Porvoon kirkossa kunnioittavansa Suomen lakeja (kuten hänen seuraajansakin).

Koko sota oli alkanut 21.2.1808, jolloin Venäjän joukot ylittivät Ruotsi-Suomen rajana olleen Kymijoen sen vuoksi, ettei Ruotsi suostunut Aleksanteri I:n (itse asiassa Napoleonin) vaatimukseen satamansa sulkemiseksi englantilaisilta.

Haminassa käytiin rauhanneuvotteluja pitkään ja tavoitteet olivat kaukana kansallisuusaatteesta, kun kyse oli Suomen länsirajan paikasta. Ruotsalaiset historioitsijat kirjoittavat tunteella "fosterlandista" ja kunnian, ja myös suomalaisista urheista sotilaista, jotka vielä viime kerran 5.7.1809 taistelivat Härnösandissa Uumajan eteläpuolella Ruotsin lipun alla. Suomen kansaa ei mainita.

Ruotsin kunniaksi on kuitenkin muun muassa sanottava, että karttateosten julkaisijana tunnettu Gustaf Hermelin jätti pohjoista rajaa koskevan 26.8.1809 päivätyn mietinnön Ruotsin hallitukselle. Hän oli laatinut mietinnön siinä luulossa, että Kainuun- eli Kalixjoki Tornion länsipuolella tulisi rajaksi. Hän totesi, kuten Nils Mareliuskin v. 1772 Ruotsin ja Norjan välisen rajan tutkimuksissa, että jokea pitkin kulkeva rajalinja on haitallinen. Joen varrella on yhtenäisiä asutusryhmiä. Joki rajana erottaa asutusalueen väestön eri valtioiden alamaisiksi ja mullistaa olot.

Epäkohdat vältetään esim. noudattamalla pitäjänrajoja.

Mitä sanoikaan hollantilainen kreivi ja päämajoitustestari Jan van Suchtelen, Venäjän armeijan ylipäällikön neuvonantaja jo ratkaisun päivinä 17.3.1809 lausunnossaan Venäjän päämääristä, joihin Venäjän aluevaltaustensa jälkeen oli pyrittävä? Ruotsin vaatiessa Kemijokea rajaksi van Suchtelen esitti rajaksi Kainuunjokea, koska Kainuun- ja Kainuunjoen välinen alue oli suomalaisten asuma. Kainuunjoki oli Kemijokea suurempi - puolustukselliset seikat olivat molemmille osapuolille a ja o - ja alueella oli joukko huomattavia kaivoksia.

Tarinan mukaan ruotsalaisneuvottelijat kypsyttivät Haminassa venäläisten myötämielisyyttä syöden ja "skoolaten". Aleksanteri I:n kuriiri saapui 16.9.1809 Haminaan mukanaan keisarin kirje ja em. Hermelinin kartta, mihin tsaari oli punakynällä merkinnyt rajan Ruotsia vastaan. Kirjeessä luki Napoleonin kielellä: "La Limite au Nord doit suivre le cours du Torneo; depuis la Forge de Kengis celui du Muonio..."

Torniolaisten pyydettyä kunnosti tsaarilta Tornio jäi Suomen puolelle, mutta muuten rajan piti seurata joen syväväylää. Sen määrittäminen jätettiin maanmittareille.

Venäjän rauhanvaltuuskunnan puheenjohtaja ja ulkoministeri kreivi Nikolai Rumjantsev esitti asian ruotsalaisille keisarin armollisena myönnytyksenä. Sitä vastoin ruotsalaisen historiankirjoittajan Gustaf Montgomeryn Suomen sotaa koskevan teoksen mukaan rajaneuvottelut sujuivat Ruotsille "olyckligt"! Ahvenanmaahan jäi käytännössä Suomelle, itse asiassa Venäjälle ja uhkaksi Ruotsille.

Lähettäjä:

*H. Maat
Naalinkatu 2
05460 Hyvinkää*

Bovenste rij van links naar rechts: Arie Oudman, Michiel Visser, Nosje Heybroek-Nikkilä, Stephan Vermeulen, Nosje Heybroek-Nikkilä, Sandra van der Veen, Iris Hilgersom.

Kopie inleveren voor 31 Augustus 2002.

Artikelen & foto's tekeningen dienen verzonden te worden naar Harry Maat, harrynmaat@hotmail.com.

De artikelen gaarne aanleveren als attachment, word-formaat (.doc) of beter als RichTextFormat (.rtf).

Foto's en tekeningen zijn ook van harte welkom. Deze kunnen elektronisch worden gestuurd (als jpeg, eps, tiff, pdf, 300dpi) of opgestuurd worden naar de redactie

Colofon

Jaargang 8 No. 2. Juli 2002
Verschijnt minimaal 4 keer per jaar
Oplage: 200 exemplaren

Verantwoordelijke uitgever:

De Nederlandse Vereniging
in Finland
*H. Maat
Naalinkatu 2
05460 Hyvinkää*

Redactie

Harry Maat (hoofdredacteur)

Medewerkers

Harry Maat, Harry manders

redactie adres:

Stuur kopy naar:
H. Maat
naalinkatu 2
05460 Hyvinkää
tel: 019-439875
e mail: harrynmaat@hotmail.com

Commerciële advertenties:

Stephan Vermeulen

De Nederlandse Vereniging in Finland

Bestuur

Voorzitter Stephan Vermeulen 050-322 7144 nedver@kolumbus.fi
Penningmeester Arie Oudman 050-590 3706 arie@oudman.pp.fi
Secretariaat Michiel Visser 050-531 8158 michiel.visser@siemens.fi
bestuurslid Algemeen Iris Hilgersom iikku24@hotmail.com
bestuurslid vormgeving Nosje Heybroek-Nikkilä wierd.folkersma@kolumbus.fi
bestuurslid Nosje Heybroek-Nikkilä 040-5925074 nosjehn@welho.com
bestuurslid website/virtuele clubhuis Sandra van der Veen sandra.vanderveen@envitop.com

Homepage:

www.kolumbus.fi/nedver

Clubhuis:

<http://cultuur.clubs.nl/nedver>

E-mail:

nedver@kolumbus.fi

Lidmaatschap:

Nieuwe leden aanmelden bij het secretariaat.
Contributie:
17,50 €/pers/jaar
35 €/familie/jaar

Bank:

MERITA - Senaatintori
rekeningnummer 200138-476383